

DOMINIKA MRÓZ-KRYSTA*, IWONA TOMASZEWSKA**

JEDNOOSOBOWA SPÓŁKA PARTNERSKA
PRZEZ OKRES ROKU?
SKUTKI WYPOWIEDZENIA UMOWY
SPÓŁKI PARTNERSKIEJ W KONTEKŚCIE REGULACJI
ART. 98 § 2 K.S.H.

1. WSTĘP

Niejednokrotnie zdarza się w praktyce, że w wyniku konfliktu wewnętrznego w spółce partnerskiej dochodzi do wypowiedzenia umowy spółki¹ przez partnerów, rezultatem czego w spółce pozostaje jeden partner zainteresowany kontynuacją jej działalności wbrew woli pozostałych partnerów. Rodzi to pole do licznych sporów między partnerami na różnych płaszczyznach.

Celem niniejszego opracowania jest omówienie w tym kontekście wątpliwości, jakie rodzą się na tle regulacji art. 98 § 2 k.s.h. w zw. z art. 99 pkt 3 k.s.h., tj. skutków pozostawiania jednego partnera w spółce na skutek wypowiedzenia umowy spółki przez pozostałych partnerów. Podniesiony problem może w praktyce dotyczyć zarówno spółek dwuosobowych (w wyniku wypowiedzenia umowy spółki przez jednego partnera w spółce pozostaje drugi z nich), jak i wieloosobowych (w spółce pozostaje jeden partner na skutek wypowiedzenia umowy spółki przez wszystkich pozostałych).

* Doktor nauk prawnych, pracownik badawczo-dydaktyczny w Katedrze Prawa Cywilnego Uniwersytetu Jagiellońskiego, radca prawny wpisana na listę radców prawnych prowadzoną przez OIRP w Krakowie, absolwentka studiów magisterskich na Wydziale Prawa, Ekonomii i Zarządzania Université d'Orléans na kierunku Master en Droit Privé.

** Adwokat, wpisana na listę adwokatów prowadzoną przez ORA w Krakowie, absolwentka studiów magisterskich na Wydziale Prawa, Ekonomii i Zarządzania Université d'Orléans na kierunku Master en Droit Privé.

¹ Tytułem uwag terminologicznych wyjaśniamy, że pojęciem „wypowiedzenie umowy spółki” (unikając również obecnego w języku prawniczym pojęcia „wypowiedzenie spółki”) posługujemy się w sposób zamierzony celem zachowania spójności siatki pojęciowej z rozważaniami na tle art. 99 k.s.h.

Konieczne jest rozważenie, czy priorytetem powinno być rozwiązanie spółki i przeprowadzenie likwidacji (tudzież innego sposobu zakończenia jej działalności, o ile partnerzy tak postanowili w umowie spółki w myśl art. 67 § 1 *in fine* k.s.h.), a w konsekwencji wykreślenie spółki z rejestru czy też kontynuacja jej bytu prawnego i działalności w warunkach zakreślonych przez art. 98 § 2 k.s.h., z uwzględnieniem specyfiki spółki partnerskiej względem innych spółek osobowych.

Analizowane zagadnienie ma również doniosły wymiar praktyczny ze względu na zamierzony przez ustawodawcę cel regulacji spółki partnerskiej, jakim głównie jest wykonywanie wolnych zawodów, w tym w szczególności zawodów zaufania publicznego (np. lekarzy, adwokatów, radców prawnych).

W spółce partnerskiej, jako jedynej spośród spółek osobowych, ustawodawca przewidział wprost możliwość funkcjonowania przez okres przejściowy jednego roku spółki jednoosobowej — co rodzi liczne komplikacje zarówno w wymiarze teoretycznym, jak i praktycznym oraz wymaga głębszej refleksji.

Niniejsze opracowanie ma również za zadanie pobudzić szerszą dyskusję nad wzajemną relacją regulacji art. 99 pkt 3 k.s.h. (z uwzględnieniem odesłania do przepisów o spółce jawnej) do art. 98 § 2 k.s.h.

Do rozważań zostaną wykorzystane przykłady regulacji następujących wolnych zawodów: adwokatów², radców prawnych³ i lekarzy⁴.

Poza zakresem artykułu pozostaje rozważanie dopuszczalności jako takiej funkcjonowania osobowej spółki handlowej (w tym partnerskiej) w formacie jednoosobowym oraz szersze omówienie wszystkich przyczyn rozwiązania spółki, a także ich następstw w każdym przypadku⁵.

2. SPECYFIKA SPÓŁKI PARTNERSKIEJ W PORÓWNANIU Z INNYMI SPÓŁKAMI OSOBOWYMI

2.1. UMIEJSCOWIENIE REGULACJI SPÓŁKI PARTNERSKIEJ NA TLE INNYCH SPÓŁEK OSOBOWYCH W KODEKSIE SPÓŁEK HANDLOWYCH

Umowa spółki partnerskiej została uregulowana w kodeksie spółek handlowych⁶ w art. 86–101. Z mocy odesłania zawartego w art. 89 k.s.h. regulacja ta uzupełnia-

² Ustawa z dnia 26 maja 1982 r. — Prawo o adwokaturze (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1564).

³ Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 499).

⁴ Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1287).

⁵ Na temat wyróżnienia terminologicznego pojęć „rozwiązanie spółki” i „przyczyny rozwiązania spółki” zob. A. Kidyba: *Kodeks spółek handlowych*, t. I, *Komentarz do art. 1–300*, Warszawa 2023, s. 469.

⁶ Ustawa z dnia 15 września 2000 r. — Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 18).

na jest o przepisy o spółce jawnej, stosowane odpowiednio, o ile ustawa nie stanowi inaczej.

Spółka partnerska została uregulowana w polskim systemie prawnym po raz pierwszy w kodeksie spółek handlowych, zaledwie dekadę po stworzeniu jej światowego pierwowzoru legislacyjnego — *Limited liability partnership* przez amerykański stan Teksas w 1991 r.⁷ Jak podaje M. Asłanowicz⁸, potrzeba introdukcji do amerykańskiego porządku prawnego nowego typu spółki osobowej zrodziła się z powodu licznych powodów wytaczanych spółkom świadczącym usługi prawne i księgowe za postępowanie sprzeczne z etyką zawodową oraz wadliwe doradztwo (czyli szeroko rozumiane błędy w sztuce), których przegranie przyczyniło się do upadku tych pozwanych spółek i, w konsekwencji, obciążenia skutkami finansowymi (odpowiedzialności całym swoim majątkiem) nie tylko wspólników bezpośrednio zaangażowanych w obsługę klientów, wszystkich pozostałych wspólników — także tych, którzy nie byli zaangażowani, a nawet nie wiedzieli o świadczeniu przez spółkę usług na rzecz niezadowolonych następnie klientów. Nowa instytucja miała być remedium na te niedogodności, to znaczy służyć ograniczeniu odpowiedzialności za usługi świadczone przez jednych wspólników, niejednokrotnie bez wiedzy ani wpływu na sposób ich świadczenia przez pozostałych.

Jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy — Kodeks spółek handlowych, polska spółka partnerska wzorowana była na teksańskiej *Limited liability partnership* i niemieckiej *Partnerschaftsgesellschaft*⁹. Oba pierwowzory to spółki osobowe — z tego względu spółkę partnerską umiejscowiono w kodeksie spółek handlowych zaraz za spółką jawną, najbardziej typową i najbardziej szczegółowo unormowaną spółką osobową¹⁰. Ustawodawca przewidział przy tym określony schemat legislacyjny dla spółek osobowych (w odróżnieniu od spółek kapitałowych, z których każda posiada autonomiczną regulację) polegający na pełnym unormowaniu w zakresie spółki jawnej oraz przepisach szczegółowych dla pozostałych typów spółek osobowych, z ogólnymi odesłaniami w zakresie nieuregulowanym do przepisów o spółce jawnej (por. art. 89 k.s.h. w odniesieniu do spółki partnerskiej, art. 103 § 1 k.s.h. w odniesieniu do spółki komandytowej oraz art. 126 § 1 pkt 1 k.s.h. w odniesieniu do komplementariusza spółki komandytowo-akcyjnej). Ten sposób regulacji, a ponadto umiejscowienie spółki partnerskiej w kodeksie spółek handlowych bezpośrednio po przepisach o spółce jawnej czy wreszcie rodzaj i charakter przepisów szczególnych dotyczących spółki partnerskiej dają asumpt do twierdzenia, że zarówno konstrukcyjnie, jak i funkcjonalnie spółka partnerska jest najbardziej zbliżona do spółki jawnej. Oboczności legislacyjne koncentrują się jedynie wokół wybranych obszarów funkcjonowa-

⁷ M. Asłanowicz (w:) *System prawa prywatnego*, t. 16, *Prawo spółek osobowych*, pod red. A. Szajkowskiego, Warszawa 2016, s. 1100, nb 23.

⁸ M. Asłanowicz: *Charakter prawny spółki partnerskiej*, Państwo i Prawo 1998, z. 7, s. 66.

⁹ Zob. uzasadnienie projektu ustawy Kodeks spółek handlowych dostępne na: www.orka.sejm.gov.pl, druk nr 1687 (dalej: *Uzasadnienie*).

¹⁰ *Uzasadnienie*; zob. także M. Asłanowicz (w:) *System prawa prywatnego...*, *op. cit.*, s. 1100, nb 23.

nia spółki partnerskiej (przedmiot działalności, odpowiedzialność partnerów, sposób zarządzania spółką). Oznacza to, że w zasadniczych zagadnieniach, na przykład tworzenie czy rozwiązanie spółki, co do zasady zastosowanie znajdują przepisy o spółce jawnej. W sposób szczególny uregulowano jedynie wyjątki od tej reguły (art. 98 § 2 k.s.h. z uwzględnieniem art. 99 pkt 3 k.s.h.), zaś samą regułę pozostawiono niezmienną. Konstatacja ta ma istotne znaczenie z perspektywy dalszych rozważań.

2.2. RACJE WYRÓŻNIENIA SPÓŁKI PARTNERSKIEJ JAKO ODRĘBNEGO TYPU SPÓŁKI

W uzasadnieniu projektu ustawy — Kodeks spółek handlowych wskazano dwie racje wyróżnienia spółki partnerskiej jako odrębnego typu spółki: ograniczenie odpowiedzialności partnera za błąd w sztuce innego partnera oraz możliwość ustanowienia zarządu¹¹.

Realia obrotu wymagały ograniczenia odpowiedzialności subsydiarnej wspólników za zobowiązania spółki powstałe w związku z wykonywaniem wolnego zawodu w spółce przez pozostałych partnerów i osoby niepodlegające kierownictwu partnera przy świadczeniu usług w ramach prowadzonej przez spółkę działalności¹². Ograniczenie tej odpowiedzialności zostało unormowane w art. 95 k.s.h. Z racji profilu działalności spółki partnerskiej, mogącej niejednokrotnie składać się z kilkunastu, a nawet kilkudziesięciu partnerów świadczących usługi profesjonalne, ustawodawca przewidział w art. 97 k.s.h. możliwość powierzenia zarządzania spółką swoistemu organowi (zarządowi) złożonemu z partnerów lub osób spoza ich grona.

Rodzi się pytanie, czy są to odmienności od spółki jawnej tego rodzaju, by uzasadniały daleko idące odejście od stosowania przepisów o spółce jawnej wprost w zakresie nieuregulowanym, a w szczególności — możliwość utrzymywania bytu prawnego spółki z jednym partnerem przez przejściowy okres jednego roku w sytuacji, kiedy w spółce pozostanie jeden partner na skutek wypowiedzenia dokonanego przez pozostałych partnerów.

3. WYPOWIEDZENIE UMOWY SPÓŁKI PARTNERSKIEJ

3.1. REGULACJA ART. 99 PKT 3 K.S.H. — PODSTAWA ROZWIĄZANIA UMOWY SPÓŁKI PARTNERSKIEJ

W pierwszej kolejności należy rozstrzygnąć, jakie skutki rodzi wypowiedzenie umowy spółki partnerskiej, w szczególności, czy stanowi ono przyczynę jej rozwiązania.

¹¹ *Uzasadnienie.*

¹² *Ibidem.*

Zagadnienia dotyczące rozwiązania spółki partnerskiej zawiera rozdział 3 „Rozwiązanie spółki” złożony z art. 98–101 k.s.h. Ustawodawca, w sposób dość niejasny, zdecydował się na wymienienie w art. 98 k.s.h. *explicite* przyczyn rozwiązania spółki partnerskiej w postaci: przyczyn przewidzianych umową, jednomyślną uchwałę wszystkich partnerów, ogłoszenia upadłości spółki, utraty przez wszystkich partnerów prawa do wykonywania wolnego zawodu oraz prawomocnego orzeczenia sądu. Śmierć partnera, ogłoszenie jego upadłości oraz wypowiedzenie umowy spółki przez partnera lub wierzyciela partnera zamieszczono w osobnej jednostce redakcyjnej art. 99 k.s.h. Powstałe na gruncie tego rozróżnienia wątpliwości odnośnie do tego, czy przyczyny wskazane w art. 99 k.s.h. stanowią przyczyny rozwiązania spółki, rozstrzygnięto w racjonalny sposób, uznając je za przyczyny rozwiązania spółki, a nie zdarzenia powodujące jedynie ustanie członkostwa partnera w spółce¹³. Wskazano przy tym, że przyjęcie poglądu odmiennego pozbawiałoby racji odesłania do przepisów o spółce jawnej pozwalających na dalsze trwanie spółki, jeżeli wspólnicy wyrażą wolę jej kontynuowania (art. 59 i 64 k.s.h.)¹⁴.

Nie znaleziono jednak przekonującego uzasadnienia dla częściowego powtórzenia w art. 98 k.s.h. treści art. 58 k.s.h. i transferu części przyczyn rozwiązania umowy spółki partnerskiej do osobnego artykułu (tj. do art. 99 k.s.h.)¹⁵. Sam ustawodawca nie daje wskazówek dla takiego zabiegu legislacyjnego, uzasadnienie projektu ustawy — Kodeks spółek handlowych milczy w tej kwestii. Zauważono, że: „regulacja dotycząca rozwiązania spółki partnerskiej stanowi w zasadzie powtórzenie regulacji dotyczącej rozwiązania spółki jawnej [...]. Jedyną istotną różnicą pomiędzy nimi jest szerszy katalog przyczyn rozwiązania spółki, obejmujący — w przypadku spółki partnerskiej — także utratę przez wszystkich partnerów (lub wszystkich z wyjątkiem jednego) prawa do wykonywania wolnego zawodu”¹⁶. Wypowiedzenie umowy spółki partnerskiej prowadzi zatem co do zasady do jej rozwiązania.

¹³ M. Spyra (w:) M. Bieniak i in.: *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, Warszawa 2022, s. 353, nb 1. W odniesieniu do śmierci partnera z kolei przyjęto: „Zasadniczo śmierć wspólnika w dwuosobowej spółce osobowej powoduje rozwiązanie spółki. Jest to zatem generalna, choć niewyrażona wprost w przepisach, przyczyna rozwiązania spółki. Wynika ona z fundamentalnego założenia, wg którego **nie może istnieć jednoosobowa spółka osobowa** [podkreślenie oryginalne — D.M.-K. i I.T.] (*arg. ex art. 4 § 1 pkt 3 k.s.h.*). Ustawodawca w stosunku spółki partnerskiej przewidział od tej zasady wyjątek, wobec czego spółka partnerska może istnieć z jednoosobowym składem przez rok od dnia zaistnienia przyczyny jej rozwiązania (art. 98 § 2 k.s.h.). Nie ma jednak żadnych przeszkód, aby wyjątek ten odnieść także do sytuacji śmierci partnera spółki partnerskiej dwuosobowej. Wniosek ten nie pozostaje w sprzeczności z regułą interpretacyjną zakazującą rozszerzającego interpretowania wyjątków (*exceptiones non sunt extendendae*). Przecież śmierć partnera w dwuosobowej spółce partnerskiej także jest (nie wyrażoną wprost) przyczyną rozwiązania spółki, a zarazem art. 99 pkt 1 k.s.h. nie obejmuje tego przypadku swoim zakresem. W przypadku śmierci partnera w dwuosobowej spółce na ogół zastosowanie znajduje art. 58 § 1 pkt 4 k.s.h. (w zw. z art. 89 k.s.h.)”. K. Wielgus: *Komentarz do art. 99 k.s.h. (w:) Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, pod red. K. Osajdy, Warszawa 2022, Legalis, teza III.44.

¹⁴ M. Spyra (w:) *Kodeks..., op. cit.*, s. 353, nb 1.

¹⁵ O tym krytycznie K. Osajda: *O mankamentach regulacji spółek osobowych w Kodeksie spółek handlowych*, Przegląd Prawa Handlowego 2012, nr 10, s. 41.

¹⁶ M. Asłanowicz (w:) *System prawa prywatnego..., op. cit.*, s. 1100, nb 23.

3.2. KONSEKWENCJE ODESŁANIA ZAWARTEGO W ART. 99 K.S.H. DO PRZEPISÓW O WYPOWIEDZENIU UMOWY SPÓŁKI JAWNEJ

Ustalenie konsekwencji wypowiedzenia umowy spółki partnerskiej wymaga jednak sięgnięcia także do regulacji spółki jawnej, a ściślej art. 59–62 oraz 64–66 k.s.h., z mocy odesłania zawartego w art. 99 k.s.h. Z perspektywy problematyki poruszonej w niniejszym artykule szerzej omówione zostaną konsekwencje odesłania do art. 64 k.s.h.

Po pierwsze, orzecznictwo i doktryna są w zasadzie zgodne, że sformułowania zawarte w tym przepisie: „przepisy art. 59–62 i art. 64–66 stosuje się” oznacza stosowanie ich wprost, bezpośrednio¹⁷. Można to rozumieć w ten sposób, że art. 99 k.s.h. należy wyklądać tak, jakby składał się z treści w nim zawartej oraz treści art. 59–62 i 64–66 k.s.h. W kwestii wypowiedzenia umowy spółki partnerskiej oznacza to zatem, że wypowiedzenie umowy spółki przez któregośkolwiek z partnerów powoduje rozwiązanie spółki, chyba że stosowne postanowienia umowy spółki stanowią inaczej (spółka trwa nadal między pozostałymi partnerami). Ustawodawca wymaga wyrażnie, by spółka kontynuowała swój byt w składzie wieloosobowym lub by decyzję o kontynuacji działalności spółki, pomimo wypowiedzenia dokonanego przez partnera, podjęli wszyscy pozostali partnerzy. Wykładnia gramatyczna naprowadza zatem, by w spółce pozostało co najmniej dwóch partnerów, by można było uniknąć rozwiązania spółki w wyniku wypowiedzenia dokonanego przez partnera. W braku zaś wystąpienia tych tzw. klauzul utrzymujących bądź braku możliwości ich zastosowania, dochodzi do rozwiązania umowy spółki partnerskiej, zaś partner, który dokonał wypowiedzenia, może domagać się przeprowadzenia likwidacji spółki (zob. art. 64 § 2 zd. 2 k.s.h.). Skutek ten powoduje, że z mocy art. 67 w zw. z art. 89 k.s.h. konieczne jest przeprowadzenie likwidacji spółki partnerskiej, o ile wspólnicy nie uzgodnili innego sposobu zakończenia działalności spółki.

Koncepcja stosowania przepisów o spółce jawnej wprost spotkała się z krytyką. Część autorów wskazuje, że w świetle art. 99 k.s.h. nie ma możliwości innego niż odpowiednie stosowania przepisów o spółce jawnej, zaś brak wyraźnego odesłania do odpowiedniego stosowania przepisów nie stoi temu na przeszkodzie¹⁸.

¹⁷ Tak m.in. T. Szczurowski (w:) *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, pod red. Z. Jary, Warszawa 2024, nb 3 i 16; M. Rodzyńkiewicz: *Komentarz do art. 99 (w:) M. Rodzyńkiewicz: Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, Warszawa 2018, LEX/el.; P. Pinior, J. Strzepka, W. Wyrzykowski: *Komentarz do art. 99 k.s.h. (w:) Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, pod red. P. Piniora i J. Strzepki, Warszawa 2024, Legalis, teza 2, nb 2.

¹⁸ Twierdzi się, że: „Zgodnie z art. 99 przepisy art. 59–62 i 64–66 stosuje się **wprost, a nie odpowiednio** [podkreślenie oryginalne — D.M.-K. i I.T.], co odróżnia literalnie tę normę odsyłającą od art. 89, który stanowi o odpowiednim stosowaniu przepisów o spółce jawnej do spółki partnerskiej. Brak kwalifikatora »odpowiednio« oznacza, że przy stosowaniu przepisów objętych odesłaniem nie można żadnego z nich pominąć ani zmodyfikować ich treści. W omawianym przypadku nie jest to jednak możliwe. Już na poziomie siatki pojęciowej przepisy objęte odesłaniem są niekompatybilne z regulacją spółki partnerskiej (choćby posługują się pojęciem wspólnika, a nie partnera). Odesłania do regulacji innej spółki handlowej ze swej istoty nie mogą więc przewidywać innego

Można się zgodzić z twierdzeniem, że siatka pojęciowa stosowana przez ustawodawcę w odniesieniu do spółki jawnej różni się od tej, którą przewidziano dla spółki partnerskiej i w tym obszarze przepisy art. 64–66 k.s.h. winny być stosowane odpowiednio, tzn. poprzez zastąpienie pojęcia „wspólnik” pojęciem „partner”. Nie wskazuje się jednak innych argumentów przemawiających za stosowaniem odpowiednio, a nie wprost, tych norm do przypadku rozwiązania spółki partnerskiej. W szczególności brak jest w tym zakresie nawiązania do odmienności konstrukcyjnych spółki partnerskiej w stosunku do spółki jawnej (odpowiedzialność za zobowiązania, możliwość powołania zarządu). Z tych rozważań wnioskować zatem można, że przepisy art. 64–66 k.s.h. z mocy odesłania zawartego w art. 99 k.s.h. stosuje się wprost, choć z nazewnictwem właściwym spółce partnerskiej.

Podsumowując, wypowiedzenie umowy spółki partnerskiej przez jednego lub większą liczbę partnerów prowadzi do jej rozwiązania, o ile pozostali w spółce wspólnicy nie podjęli stosownej uchwały albo o ile umowa nie zawiera klauzuli utrzymującej spółkę pomiędzy pozostałymi partnerami. Pytanie natomiast, co w sytuacji, gdy na skutek wypowiedzenia w spółce pozostałby tylko jeden partner? Przepis art. 64 k.s.h. wyraźnie wymaga, by uchwałę podjęli pozostali partnerzy (co najmniej dwóch) tudzież by zgodnie z umową spółki trwała ona dalej z udziałem pozostałych partnerów (znów — co najmniej dwóch). Oznacza to zatem, że art. 64 k.s.h. nie znajduje zastosowania w spółkach dwuosobowych bądź jeśli wypowiedzenia dokonują wszyscy partnerzy z wyjątkiem jednego, a zatem spółka powinna ulec rozwiązaniu. Pytanie, czy regulacja szczególna zawarta w art. 98 § 2 k.s.h. może takiemu skutkowi zapobiec.

4. REGULACJA ART. 98 § 2 K.S.H. — *RATIO LEGIS* ART. 98 § 2 K.S.H. I OCENA SKUTKÓW JEGO WPROWADZENIA DO KODEKSU SPÓŁEK HANDLOWYCH

4.1. ZAGADNIENIA OGÓLNE

Artykuł 98 § 2 k.s.h. stanowi, że „w przypadku gdy w spółce pozostaje jeden partner lub gdy tylko jeden partner posiada uprawnienia do wykonywania wolnego zawodu związanego z przedmiotem działalności spółki, spółka ulega rozwiązaniu najpóźniej z upływem roku od dnia zaistnienia któregośkolwiek z tych zdarzeń”. Jest

sposobu stosowania takich przepisów niż »odpowiednio«. Krytycznie również J. Szwaia (w:) S. Sołtysiński i in.: *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, t. 1, 2012, s. 794). W świetle powyższego należy uznać, że wykładnia systemowa art. 99 prowadzi i tak do wniosku, że przepisy objęte odesłaniem zawartym w art. 99 należy do spółki partnerskiej stosować odpowiednio”. M. Rodzyńkiewicz, P. Moskała: *Komentarz do art. 99 k.s.h.* (w:) *Kodeks spółek handlowych*, t. 1B, *Spółki osobowe, Komentarz. Art. 37–150*, pod red. A. Opalskiego, Warszawa 2024, Legalis, teza 2.

to przepis szczególny, zawarty wyłącznie w uregulowaniach spółki partnerskiej, nieobecny na gruncie spółki jawnej. Wskazuje się, że za jego wprowadzeniem stoi specyfika przedmiotu działalności spółki partnerskiej, jaką jest świadczenie usług przez partnerów wykonujących tzw. zawody zaufania publicznego, jak adwokat, radca prawny czy lekarz¹⁹. Z kolei jako motyw odejścia od zasady obowiązującej na gruncie spółki jawnej, zgodnie z którą spadek liczby partnerów poniżej dwóch powodowałby każdorazowo rozwiązanie spółki, podaje się ryzyko naruszenia interesów klientów spółki partnerskiej²⁰. Ustawodawca zdecydował się wobec tego na wprowadzenie wyjątku od zasady, jaką jest otwarcie likwidacji w następstwie zaistnienia przyczyny rozwiązania spółki, polegającego na wprowadzeniu swoistego okresu przejściowego, który pozwoli partnerowi na odpowiednie przeorganizowanie obsługi klientów w trosce o ich interesy (np. przygotowanie do prowadzenia w ramach indywidualnej kancelarii adwokackiej lub radcowskiej czy leczenia w ramach indywidualnej praktyki lekarskiej)²¹. Pytanie, czy taki wyjątek powinien znaleźć zastosowanie także w przypadku wypowiedzenia umowy spółki, a ściślej, czy art. 98 § 2 k.s.h. stosuje się do przyczyn rozwiązania spółki wskazanych w art. 99 k.s.h., a w szczególności omawianego szerzej wypowiedzenia umowy spółki wymienionego w art. 99 pkt 3 k.s.h.

W tym celu należy udzielić odpowiedzi na następujące pytania:

- czy na gruncie „Zasad techniki prawodawczej” spółka partnerska w formie jednoosobowej może funkcjonować, o ile zajądą przyczyny rozwiązania opisane w art. 99, skoro przepis art. 98 § 2 k.s.h. umiejscowiono jako paragraf art. 98, a nie w ramach odrębnej jednostki redakcyjnej;
- czy potrzeba zabezpieczenia interesów klientów, a zatem jedyny cel regulacji art. 98 § 2 k.s.h. nie będzie dostatecznie zrealizowany w okresie likwidacji spółki, który to proces z założenia ma swój okres trwania, a przepis art. 77 § 1 k.s.h. w zw. z art. 89 k.s.h. w sposób wystarczający pozwala na zabezpieczenie interesów klientów spółki²²;

¹⁹ *Ibidem*, nb 9.

²⁰ *Ibidem*.

²¹ T. Siemiątkowski, R. Potrzebszcz: *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, t. 1, Warszawa 2011, s. 456–457, nb 3. A.J. Witosz pozytywnie ocenia regulację art. 98 § 2 k.s.h. i zdaje się postulować możliwość jej rozszerzenia na inne typy spółek osobowych. Autor wywodzi: „Daje [regulacja art. 98 § 2 k.s.h. — D.M.-K. i I.T.] możliwość uniknięcia konieczności zakończenia działalności z tego tylko powodu, że w spółce pozostał jeden wspólnik.[...] Ta ciągłość jest nie do przecenienia. Jednak superlatywy względem art. 98 § 2 k.s.h. nie dają odpowiedzi na pytanie o powód zawężenia stosowania tej instytucji w odniesieniu do wyłącznie jednego typu spółki osobowej”. A.J. Witosz: *Jednoosobowa spółka osobowa (cz. I)*, Przegląd Prawa Handlowego 2013, nr 11, s. 18.

²² W piśmiennictwie pojawił się nawet postulat, by zrównać spółkę partnerską z innymi spółkami osobowymi pod kątem zastosowania art. 98 § 2 k.s.h., a co za tym idzie — wprowadzić roczny okres przejściowy — co miałyby kompleksowo uregulować funkcjonowanie spółki jednoosobowej. Tak A.J. Witosz: *Jednoosobowa spółka osobowa (cz. II)*, Przegląd Prawa Handlowego 2013, nr 12, s. 23; zob. także S. Włodyka: *Kodeksowe spółki atypowe*, Warszawa 2004, s. 37. Należy mieć jednak na względzie, że nie zawsze sama możliwość kontynuowania działalności może leżeć w interesie pozostałego w spółce wspólnika/partnera.

- jak stosować art. 98 § 2 k.s.h. w odniesieniu do przyczyn rozwiązania spółki objętych art. 99 k.s.h.?

4.2. STOSUNEK ART. 98 § 2 K.S.H. DO ART. 99 K.S.H. NA GRUNCIE „ZASAD TECHNIKI PRAWODAWCZEJ”

W pierwszej kolejności warto zwrócić uwagę, że art. 98 § 2 k.s.h. nie stanowi odrębnej jednostki redakcyjnej (artykułu), ale jedynie paragraf art. 98. W świetle § 55 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie Zasad techniki prawodawczej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 283) każdą samodzielną myśl ujmuje się w odrębny artykuł. Artykuł jest podstawową jednostką redakcyjną wyrażającą określoną myśl, samodzielną wypowiedź zawierającą normę prawną regulującą jakieś pojedyncze zagadnienie²³. Podział artykułu na paragrafy ma za zadanie jedynie uszczegółwić ową samodzielną treściową myśl. Z drugiej strony, jeżeli jakieś zdanie jest jedynie ustępem (paragrafem), a nie osobnym artykułem, oznacza to, że nie stanowi on w pełni samodzielnej myśli, lecz jest fragmentem większej całości i nie może być interpretowany w oderwaniu od tej całości²⁴. Podążając tym tokiem rozumowania, warto się zastanowić, czy nie oznacza to, że § 2 art. 98 k.s.h. nie ma, wbrew dość powszechnie przyjętej, choć słabo uzasadnionej wykładni, uniwersalnego zastosowania, a powinien znaleźć zastosowanie jedynie w przypadkach opisanych w § 1, tworząc tym samym całość uregulowania tzw. spółki partnerskiej jednoosobowej. Taka argumentacja znajduje swoje uzasadnienie także w jednej z dyrektyw wykładni (argument *a rubrica*), zgodnie z którą przepis prawny należy interpretować z uwzględnieniem jego miejsca w systematyce aktu normatywnego, w którym jest on zawarty²⁵. Wówczas rozproszenie przyczyn rozwiązania spółki partnerskiej w dwóch osobnych artykułach ma i taki sens, że nie tylko porządkuje odesłania do przepisów spółki jawnej, ale i rozróżnia sytuacje, w których taka, nietypowa dla spółek osobowych, jednoosobowa spółka partnerska może funkcjonować.

Po drugie, reguły wykładni przepisów prawa również przemawiają przeciwko temu, by podjednostkę redakcyjną (paragraf) stosować w oderwaniu od całej treści artykułu do innych jednostek redakcyjnych. G. Wierczyński stoi na stanowisku, że jeśli jakieś zdanie jest jedynie ustępem, a nie osobnym artykułem, oznacza to, że nie stanowi ono w pełni samodzielnej myśli, lecz jest fragmentem większej całości²⁶.

²³ D. Szafrński: *Zasady techniki prawodawczej w zakresie aktów prawa miejscowego. Komentarz praktyczny z wzorami oraz przykładami*, Warszawa 2016, Legalis, nb 4.

²⁴ Zob. m.in. uchwała NSA z dnia 10 kwietnia 2006 r., I OPS 1/06, OSNAiWSA 2006, nr 3, poz. 71.

²⁵ L. Morawski: *Wykładnia w orzecznictwie sądów*, Toruń 2022, s. 198–199.

²⁶ *Komentarz do rozporządzenia w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (w:) Redagowanie i ogłaszanie aktów normatywnych. Komentarz*, Warszawa 2016, załącznik @1 § 55.

4.3. STOSOWANIE ART. 98 § 2 K.S.H. DO ART. 99 K.S.H. W ŚWIELE *RATIO LEGIS* UREGULOWANIA ART. 98 § 2 K.S.H.

O ile sam cel, jakiemu służyć miało wprowadzenie przejściowego funkcjonowania spółki partnerskiej w formacie jednoosobowym w postaci ochrony interesów klientów, należy ocenić pozytywnie, o tyle sposób jego introdukcji do kodeksu spółek handlowych powoduje wątpliwości interpretacyjne. Jak słusznie wskazuje A. Kidyba²⁷, przyjęte rozwiązanie w postaci jednoosobowej spółki partnerskiej jest wątpliwe, wymaga życzliwej interpretacji (*benigna interpretatio*). Pojawienie się konstrukcji jednoosobowej spółki partnerskiej nastąpiło niejako przypadkowo²⁸, realizacja tego przepisu napotyka istotne trudności. Lakoniczne ujęcie przepisu rodzi sporo kontrowersji odnośnie do praktycznego zakresu jego stosowania, a przede wszystkim nie zabezpiecza w żaden sposób ani spółki, ani uczestników obrotu przed skutkami występowania w obrocie jednoosobowych spółek osobowych. Funkcjonowanie jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością rodzi sporo wątpliwości i ryzyk, którym ustawodawca musiał finalnie zapobiec, zapewniając odpowiednią regulację, bo taka była potrzeba obrotu. Nie uczynił tego jednakże w odniesieniu do spółki partnerskiej. Potencjalną przyczyną takiego stanu rzeczy może być fakt, że w odniesieniu do spółki partnerskiej, jako instytucji nowej, uprzednio nieznannej polskiemu porządkowi prawnemu, brakło inspiracji w uprzednio obowiązujących regulacjach.

Nie przekonuje argument o konieczności zabezpieczenia interesów klientów spółki partnerskiej (np. klientów adwokata czy radcy prawnego lub pacjentów) jako wystarczającej racji wprowadzenia rocznego okresu przejściowego, nieznanego innym typom spółek osobowych. Interesy wymienionych podmiotów w dostatecznym stopniu mogą zostać zabezpieczone w toku likwidacji spółki, której przeprowadzenie nie polega na pojedynczej czynności, ale stanowi proces rozłożony w czasie. W tym kontekście należy przyjąć, że przepisy o konsekwencjach rozwiązania spółki jawnej stosuje się wprost do spółki partnerskiej.

Zgodnie z art. 77 § 1 k.s.h. podstawowym zadaniem likwidatorów jest zakończenie bieżących interesów spółki. W naszej ocenie w pojęciu tym mieści się przygotowanie klientów do tego, że ich sprawy prowadzone będą indywidualnie przez partnerów w ramach ich jednoosobowych działalności — na przykład w ramach indywidualnej praktyki lekarskiej lekarza czy indywidualnej kancelarii adwokata lub radcy prawnego. Pamiętać bowiem należy, że prowadzenie działalności w ramach wolnego zawodu cechuje indywidualność rozumiana w ten sposób, że na przykład usługi prawnicze w głównej mierze polegają na reprezentacji klienta i opierają się

²⁷ A. Kidyba: *Komentarz do art. 98 k.s.h.* (w:) M. Dumkiewicz, A. Kidyba: *Komentarz aktualizowany do art. 1–300 Kodeksu spółek handlowych*, LEX/el. 2024, teza. 7.

²⁸ Zwłaszcza że jednoosobowa spółka partnerska, a szerzej: jednoosobowa spółka osobowa nigdy nie może powstać pierwotnie, zawsze powstaje wtórnie, na skutek określonych zdarzeń.

na stosunku pełnomocnictwa, co składa się na relację zaufania pomiędzy danym adwokatem lub radcą prawnym a jego klientem. Podobnie stosunek zaufania nawiązuje się między lekarzem a pacjentem. Stosunki ten chronią tajemnice: adwokacka, radcowska, a w odniesieniu do zawodów lekarza i lekarza dentystry — tajemnica lekarska (uregulowana normatywnie jako tajemnica informacji)²⁹. Z tej perspektywy zasadniczą determinantą wolnego zawodu adwokata, radcy prawnego, ale i lekarza będzie ten zindywidualizowany stosunek pomiędzy nim a klientem (pacjentem), a nie sama forma prawna wykonywania zawodu (spółka partnerska, inny rodzaj spółki czy indywidualna kancelaria/praktyka lekarska). Przepisy kodeksu spółek handlowych o likwidacji spółki jawnej, stosowane do spółki partnerskiej, odpowiednio pozwalają w dostateczny sposób zabezpieczyć interesy klientów, bez konieczności wdrażania niedostatecznie uregulowanego w kodeksie spółek handlowych rocznego okresu przejściowego. Likwidacja spółki jako złożony i rozciągnięty w czasie proces jest w stanie pozwolić byłym partnerom na odpowiednie przeorganizowanie przyszłej działalności, równocześnie bez uszczerbku dla codziennego wykonywania zawodu, a co za tym idzie — dbałości o interesy klientów/leczenie pacjentów.

4.4. KONSEKWENCJE ZASTOSOWANIA ART. 98 § 2 K.S.H. DO WYPOWIEDZENIA UMOWY SPÓŁKI PARTNERSKIEJ — WZAJEMNA RELACJA ART. 99 PKT 3 K.S.H. I ART. 64–66 K.S.H. DO ART. 98 § 2 K.S.H.

Na wstępie warto zaznaczyć, że przepis art. 98 § 2 k.s.h. nie znalazł większego odniesienia w praktyce sądowej, dostępne opracowania są dosyć powierzchowne i ogólnikowe, zazwyczaj sprowadzają się do uogólnionego i powielanego przez większość komentarzy stwierdzenia, że ma on zastosowanie uniwersalne, tzn. bez względu na rzeczywistą przyczynę rozwiązania umowy spółki partnerskiej, ilekroć w jej wyniku w spółce pozostanie jeden partner, skutek w postaci rozwiązania umowy spółki nie następuje, ale zostaje odroczony najdalej o rok. Tak stanowcze rozstrzygnięcie kwestii stosowania art. 98 § 2 k.s.h. jest nadmiernym uproszczeniem skutków, jakie rodzi zaistnienie przyczyn rozwiązania umowy spółki partnerskiej, a może prowadzić także do trudnych do pogodzenia konsekwencji praktycznych, jakże istotnych z perspektywy obrotu.

²⁹ L. Korczak: *Komentarz do art. 3 (w:) Ustawa o radcach prawnych. Komentarz*, pod red. T. Schefflera, Warszawa 2022, Legalis, teza 8; J. Naumann: *Komentarz do § 19, Zbiór Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu. Komentarz*, Warszawa 2023, Legalis, teza 8; A. Górski, K. Michalak: *Odpowiedzialność w prawie medycznym, Specyfika postępowania karnego w sprawach z zakresu prawa medycznego, Tajemnica lekarska a tajemnica psychiatryczna. Inne tajemnice w medycynie (w tym zawodowe). Tak zwana tajemnica medyczna, Tajemnica lekarska* (w:) *System prawa medycznego*, t. 6, pod red. A. Barczak-Oplustil i T. Sroki, Warszawa 2023, teza 1; A. Dyszlewska-Tarnawska: *Komentarz do art. 40 (w:) Ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentystry. Komentarz*, pod red. L. Ogiegły, Warszawa 2010, tezy 4 i 5.

Abstrahując od względów techniki prawodawczej czy potrzeby ochrony klientów spółki, zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia kwestii relacji art. 98 § 2 k.s.h. do art. 99 k.s.h. należy nadać konsekwencjom, jakie rodzi zastosowanie art. 99 k.s.h. w zw. z art. 64 k.s.h. Jeśli partner wypowiedział umowę spółki partnerskiej, a w umowie spółki próżno szukać regulacji dalszego trwania pomiędzy pozostałymi partnerami bądź pozostali partnerzy nie podjęli uchwały o dalszym trwaniu spółki i w konsekwencji spółka ulega rozwiązaniu, przechodząc w stan likwidacji, to skutek w postaci rozwiązania spółki, jaki zaistniał, nie może zostać niejako cofnięty przez zastosowanie art. 98 § 2 k.s.h. Sam fakt, że w spółce pozostanie jeden partner (czy to na skutek wypowiedzenia umowy spółki dwuosobowej, czy też wypowiedzenia dokonanego przez wszystkich pozostałych partnerów w spółce wieloosobowej), nie może powodować, że po prawidłowym i pełnym zastosowaniu normy prawnej art. 99 w zw. z art. 64, w świetle art. 67 w zw. z art. 89 k.s.h. przyjmuje się fikcję dalszego trwania spółki przez okres przejściowy. Takie rozumowanie prowadzi do nieuzasadnionego na gruncie kodeksu spółek handlowych zróżnicowania skutków wypowiedzenia umowy spółki w zależności od tego, w jakiej konfiguracji osobowej znajduje się spółka partnerska. Przede wszystkim jednak opiera się ono na domniemanym założeniu, że wypowiedzenie umowy spółki partnerskiej nigdy nie doprowadziłoby do jej rozwiązania. Takiego wniosku na gruncie kodeksu spółek handlowych nie da się wyprowadzić, zwłaszcza w kontekście — jak już wyżej nadmieniono: słusznego — przyjęcia, że wypowiedzenie umowy spółki prowadzi do jej rozwiązania, a nie jedynie utraty statusu partnera³⁰. Przepis art. 64 k.s.h. obejmuje swym zakresem także pozostałe przyczyny rozwiązania spółki wskazane w art. 99 k.s.h. i winien być jednolicie stosowany także w razie śmierci partnera lub ogłoszenia jego upadłości. Ustawodawca jasno przewiduje w takich sytuacjach konieczność rozwiązania spółki, jednocześnie pozwalając, by partnerzy, na etapie kształtowania stosunku spółki, zapobiegli temu skutkowi, zawierając odpowiednie postanowienia w umowie spółki. Jeśli partnerzy nie wyrażą w umowie spółki woli jej kontynuacji na wypadek któregoś ze zdarzeń opisanych w art. 99 k.s.h., to należy w naszej ocenie przyjąć bezwarunkowo skutek w postaci rozwiązania spółki, skoro tak zadecydowali dysponenti stosunku prawnego spółki. Dodatkowo, należy wskazać, że zawarte w art. 99 k.s.h. odesłanie implikuje zastosowanie art. 61 k.s.h., co oznacza, że w przypadku spółek zawartych na czas nieoznaczony wypowiedzenia umowy można dokonać na sześć miesięcy przed końcem roku obrotowego. Na gruncie spółki jawnej przyjmuje się w literaturze, że:

³⁰ M. Rodzyńkiewicz, P. Moskała: *Komentarz do art. 99 k.s.h.* (w:) *Kodeks...*, *op. cit.*, Legalis, teza 1. Tak w odniesieniu do śmierci partnera (art. 99 pkt 1): A. Nowacki: *Jednoosobowa spółka osobowa*, *Monitor Prawa Handlowego* 2018, nr 4, s. 9. Odmienne: J. Szwaja (w:) S. Sołtysiński i in.: *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, t. 1, Warszawa 2001, s. 493, zdaniem którego wypowiedzenie umowy spółki partnerskiej nie stanowi przyczyny rozwiązania spółki, a w konsekwencji — nie prowadzi do utraty jej bytu prawnego i skutkuje jedynie utratą statusu partnera. Pogląd ten spotkał się ze słuszną krytyką opartą na argumentacji, że przyjmując go, trudno byłoby znaleźć uzasadnienie dla odesłania do przepisów umożliwiających dalsze trwanie spółki na mocy woli pozostałych partnerów (wspólników). Zob. M. Spyra (w:) M. Bieniak i in.: *Kodeks...*, *op. cit.*, s. 353.

„Wspólnik, który złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy, występuje ze spółki z ostatnim dniem roku obrotowego [podkreślenie oryginalne — D.M.-K. i I.T.] (ewentualnie z inną datą upływu okresu wypowiedzenia, jeżeli umowa spółki oznacza upływ tego okresu na inny dzień [...]), bez względu na to, czy spółka trwa nadal pomiędzy pozostałymi wspólnikami, czy też dochodzi do otwarcia likwidacji bądź uzgodnienia innego sposobu zakończenia działalności spółki”³¹. Wskazuje się ponadto, że: „wypowiedzenie umowy dwuosobowej spółki jawnej jest przyczyną rozwiązania spółki i prowadzi do jej likwidacji, jednak z udziałem wspólnika wypowiadającego umowę [podkreślenie oryginalne — D.M.-K. i I.T.]”³². Wyjaśnia się także, że: „W okresie wypowiedzenia wspólnik zachowuje **pełnię praw i obowiązków w spółce** [podkreślenie oryginalne — D.M.-K. i I.T.] przysługujących mu w dacie złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu. Dotyczy to w szczególności prawa i obowiązku prowadzenia spraw spółki, prawa reprezentacji, obowiązku powstrzymania się od działań sprzecznych z interesem spółki, w tym: powstrzymania się od działalności konkurencyjnej”³³. Przekładając powyższe rozważania na grunt spółki partnerskiej, należy przyjąć, że tym bardziej interesy obiorców usług zawodów zaufania publicznego (klientów, pacjentów) są zabezpieczone, skoro partnerzy mogą zyskać dodatkowy czas (w postaci okresu wypowiedzenia) na przeorganizowanie działalności, zanim jeszcze dojdzie do otwarcia likwidacji. W tym kontekście argument celowościowy o konieczności wprowadzenia art. 98 § 2 k.s.h. zdaje się tym bardziej tracić na znaczeniu.

Naszym zdaniem celem zapewnienia spójności systemowej art. 98 § 2 k.s.h. winien zatem odnosić się ściśle do przyczyn rozwiązania spółki partnerskiej opisanych w § 1 i znajdować zastosowanie, ilekroć na skutek ich wystąpienia w spółce pozostałby jeden partner bądź tylko jeden partner posiadałby uprawnienia do wykonywania wolnego zawodu. Spółka osobowa w wariantcie jednoosobowym stanowi wyjątek na gruncie kodeksu spółek handlowych, zatem art. 98 § 2 k.s.h. nie należy interpretować rozszerzająco, nawet powołując się na odmienności w postaci „elementów kapitałowych” (możliwość powołania zarządu). Tym samym art. 98 § 2 k.s.h. nie znajduje zastosowania do przyczyn rozwiązania spółki wskazanych w art. 99 k.s.h.

5. WNIOSKI

W naszej ocenie *ratio legis* art. 98 § 2 k.s.h. — rozumiane jako konieczność zabezpieczenia interesów klientów — jest niewystarczające do uregulowania rocz-

³¹ R. Pabis: *Komentarz do art. 61 k.s.h.* (w:) *Kodeks spółek handlowych*, t. IB, *Spółki osobowe. Komentarz. Art. 37–150*, pod red. A. Opalskiego, Warszawa 2024, Legalis, teza 1.

³² *Ibidem*.

³³ *Ibidem*, teza 3.

nego okresu przejściowego, w którym spółka partnerska funkcjonuje jednoosobowo. Funkcję tego przepisu pozwala zrealizować odesłanie do przepisów o spółce jawnej, w szczególności otwarcie i przeprowadzenie likwidacji (art. 77 § 1 k.s.h. w zw. z art. 89 k.s.h.). Niewystarczający zdaje się również argument o wartości samej możliwości kontynuowania działalności.

Spółka partnerska w zasadzie funkcjonuje w obrocie jak spółka jawna, różni ją jedynie obowiązek posiadania przez wspólników uprawnień do wykonywania wolnego zawodu, możliwość powołania zarządu oraz ograniczenie odpowiedzialności za czynności zawodowe wspólnika. Warto zwrócić uwagę, że pierwsza z wymienionych różnic zaciera się, gdy wspólnicy założą spółkę jawną w celu wykonywania wolnych zawodów. Z kolei ostatni z wyróżników traci na aktualności w sytuacji, gdy przez roczny okres przejściowy funkcjonuje w spółce jeden partner. Nie ma w strukturze ani specyfice spółki partnerskiej niczego, co aż tak dalece zbliżałoby ją do spółek kapitałowych — które ze swej istoty mogą funkcjonować, mając jednego wspólnika — i pozwalało rozszerzyć stosowanie art. 98 § 2 k.s.h. na przyczyny jej rozwiązania objęte art. 99 k.s.h.

Podsumowując, w sytuacji, kiedy na skutek wypowiedzenia umowy spółki partnerskiej spółka ulega rozwiązaniu, należy przeprowadzić jej likwidację lub uzgodnić inny sposób zakończenia jej działalności, nawet jeśli w wyniku dokonanego wypowiedzenia w spółce pozostanie jeden partner. Artykuł 98 § 2 k.s.h. nie powinien znaleźć wówczas zastosowania, bowiem skutek w postaci rozwiązania spółki już nastąpił. Innymi słowy, art. 98 § 2 k.s.h. doznaje ograniczenia w stosowaniu między innymi w sytuacji, kiedy spółka uległa rozwiązaniu na skutek dokonanego wypowiedzenia. Przemawiają za tym nie tylko względy techniki prawodawczej, ale i zasada pewności obrotu, a wreszcie logika stosowania rozwiązań przewidzianych przez ustawodawcę.

Brak jest również w tym kontekście dostatecznych racji, by zróżnicować spółkę jawną i partnerską pod kątem możliwości ich trwania z jednym wspólnikiem. Trudno bowiem w odmiennościach spółki jawnej od spółki partnerskiej upatrywać możliwości ich funkcjonowania w jednoosobowym składzie za zgodą pozostałych wspólników (spółka jawna) lub bez niej (art. 98 § 2 k.s.h.).

BIBLIOGRAFIA

- Asłanowicz M. (w:) *System prawa prywatnego*, t. 16, *Prawo spółek osobowych*, pod red. A. Szajkowskiego, Warszawa 2016.
- Asłanowicz M.: *Charakter prawny spółki partnerskiej*, Państwo i Prawo 1998, z. 7.
- Dyszlewska-Tarnawska A.: *Komentarz do art. 40 (w:) Ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentysty. Komentarz*, pod red. L. Ogiegły, Warszawa 2010, Legalis.

- Górski A., Michalak K.: *Odpowiedzialność w prawie medycznym, Specyfika postępowania karnego w sprawach z zakresu prawa medycznego, Tajemnica lekarska a tajemnica psychiatryczna. Inne tajemnice w medycynie (w tym zawodowe). Tak zwana tajemnica medyczna. Tajemnica lekarska (w:) System prawa medycznego*, t. 6, pod red. A. Barczak-Oplustil i T. Sroki, Warszawa 2023, Legalis.
- Szczurowski T. (w:) *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, pod red. Z. Jary, Warszawa 2024, Legalis.
- Kidyba A.: *Kodeks spółek handlowych*, t. I, *Komentarz do art. 1–300*, Warszawa 2023.
- Kidyba A. (w:) M. Dumkiewicz, A. Kidyba: *Komentarz aktualizowany do art. 1–300 kodeksu spółek handlowych*, LEX/el. 2024.
- Korczak L.: *Komentarz do art. 3 (w:) Ustawa o radcach prawnych. Komentarz*, pod red. T. Schefflera, Warszawa 2022, Legalis.
- Morawski L.: *Wykłady w orzecznictwie sądów*, Toruń 2002.
- Naumann J.: *Komentarz do § 19, Zbiór Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu. Komentarz*, Warszawa 2023, Legalis.
- Nowacki A.: *Jednoosobowa spółka osobowa*, Monitor Prawa Handlowego 2018, nr 4.
- Rodzynkiewicz M., Moskała P.: *Komentarz do art. 99 k.s.h. (w:) Kodeks spółek handlowych*, t. IB, *Spółki osobowe. Komentarz. Art. 37–150*, pod red. A. Opalskiego, Warszawa 2024, Legalis.
- Osajda K.: *O mankamentach regulacji spółek osobowych w Kodeksie spółek handlowych*, Przegląd Prawa Handlowego 2012, nr 10.
- Pabis R.: *Komentarz do art. 61 k.s.h. (w:) Kodeks spółek handlowych*, t. IB, *Spółki osobowe. Komentarz. Art. 37–150*, pod red. A. Opalskiego, Warszawa 2024, Legalis.
- Piniór P., Strzępka J., Wyrzykowski W.: *Komentarz do art. 99 k.s.h. (w:) Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, pod red. P. Pinióra i J. Strzępki, Warszawa 2024.
- Rodzynkiewicz M.: *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, LEX/el. 2018.
- Siemiątkowski T., Potrzeszcz R.: *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, t. 1, Warszawa 2011.
- Sołtysiński S. i in.: *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, t. 1, Warszawa 2001.
- Spyra M. (w:) Bieniak M. i in.: *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, Warszawa 2022.
- Szafranski D.: *Zasady techniki prawodawczej w zakresie aktów prawa miejscowego. Komentarz praktyczny z wzorami oraz przykładami*, Warszawa 2016.
- Szwaja J. (w:) S. Sołtysiński i in.: *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, t. 1, Warszawa 2001.
- Wielgus K.: *Komentarz do art. 99 k.s.h. (w:) Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, pod red. K. Osajdy, Warszawa 2022.

Wierczyński G.: *Komentarz do rozporządzenia w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”* (w:) *Redagowanie i ogłaszanie aktów normatywnych. Komentarz*, Warszawa 2016.

Witosz A.J.: *Jednoosobowa spółka osobowa (cz. I)*, Przegląd Prawa Handlowego 2013, nr 11.

Witosz A.J.: *Jednoosobowa spółka osobowa (cz. II)*, Przegląd Prawa Handlowego 2013, nr 12.

Włodyka S.: *Kodeksowe spółki atypowe*, Warszawa 2004.

Słowa kluczowe: spółka partnerska, spółka jawna, wypowiedzenie, skutki wypowiedzenia, jednoosobowa spółka partnerska.

DOMINIKA MRÓZ-KRYSTA, IWONA TOMASZEWSKA

ONE–PERSON LIMITED LIABILITY PARTNERSHIP
(PROFESSIONAL PARTNERSHIP) FOR ONE YEAR?
THE IMPLICATIONS OF THE WITHDRAWAL (TERMINATION)
OF A LIMITED LIABILITY PARTNERSHIP
(PROFESSIONAL PARTNERSHIP) CONTRACT IN THE CONTEXT
OF THE ARTICLE 98 § 2 OF CODE OF COMMERCIAL COMPANIES

S u m m a r y

This paper examines the legal implications of the termination (withdrawal) of a limited liability partnership (professional partnership) agreement by all partners except one. The central question is whether, in such a scenario, the partnership should be dissolved and liquidated pursuant to Articles 64–66 of the Code of Commercial Companies, or whether it should continue as a one-person limited liability partnership under Article 98 § 2 of the Code of Commercial Companies for a transitional period of one year. The authors critically analyze the *ratio legis* of Article 98 § 2 and its legal consequences. They challenge the rationale for its existence and explore both theoretical and practical issues arising from its incorporation into the Code of Commercial Companies.

Key words: limited liability partnership, partnership, withdrawal (termination), consequences of withdrawal (termination), one–person limited liability partnership.